RAPORT DE EXPERTIZĂ

La proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 242/2023 privind Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării și privind modificarea unor acte normative)

Tipul actului vizat de proiect:

Înregistrat cu nr.

Domeniul:

din:

I. EVALUAREA GENERALĂ

1. Autor al actului normativ este grup de deputați în Parlament , autor nemijlocit - grup de deputați în Parlament

2. Categoria actului normativ propus: Lege organică , ceea ce corespunde/nu corespunde art.72 din Constituţie şi Legii 100/2017 privind actele normative.

Legea nr. 100/2017, prin art. 23 alin. (1) și (2), prevede că proiectele actelor normative sunt elaborate de către autoritățile publice abilitate să le inițieze, conform programelor și planurilor aprobate în modul stabilit de lege, precum și la solicitarea Parlamentului, a Președintelui Republicii Moldova, a Guvernului sau din inițiativa proprie, în modul stabilit de lege. Subiecții care pot iniția elaborarea proiectelor de acte normative, ar urma s-o facă în limitele competenței și în conformitate cu atribuțiile și domeniul de activitate ale acestora.

Proiectul ține de domeniul securității naționale, care, în virtutea art. 4 lit. k) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, este unul din domeniile de activitate ale Guvernului. Proiectele de genul celui supus expertizei trebuie promovate prin intermediul Guvernului. În așa fel, s-ar asigura transparența în elaborarea și promovarea proiectului, dar și calitatea acestuia.

Expertul nu are obiecţii la categoria actului

3. Scopul promovării proiectului

Prin proiect se propune modificarea: Legii nr. 242/2023 privind Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării și modificarea unor acte normative; Legea securității statului nr. 618/1995; Hotărârea Parlamentului, nr. 416/2023 privind aprobarea Concepției de comunicare strategică și contracarare a dezinformării, a acțiunilor de manipulare a informației și a ingerințelor străine pentru anii 2024-2028;

Hotărârea Parlamentului nr. 417/2023 privind aprobarea structurii și a efectivului-limită ale Centrului pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării.

4. Respectarea transparenței decizionale

Autorul nu a informat publicul referitor la inițierea elaborării deciziei. În așa fel, au fost ignorate prevederile art. 8 lit. a) și art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

În ceea ce privește punerea la dispoziția părților interesate a proiectului, etapa a fost asigurată prin publicarea proiectului și materialelor aferente pe pagina web a Parlamentului. Astfel, au fost respectate art. 8 lit. b) și art. 10 din Legea nr. 239/2008.

Cu referire la consultarea părților interesate, pe pagina web a Parlamentului a fost publicat anunțul privind consultarea proiectului. Termenul fixat pentru prezentarea recomandărilor este de 9 zile lucrătoare, ceea ce constituie un termen mai restrâns decât cel prevăzut de pct. 7.2. din Platforma de dialog și participare civică la procesul decizional al Parlamentului, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 149/2023 (15 zile lucrătoare), dar și decât cel prevăzut de art. 12 alin. (2) din Legea nr. 239/2008 (10 zile lucrătoare).

Etapele transparenței procesului decizional nu au fost respectate

Termenele de plasare și consultare a proiectului au fost respectate

Sinteza recomandărilor pe pagina web a autorului a fost plasata

II. FUNDAMENTAREA PROIECTULUI

5. Structura notei informative

Structura notei de fundamentare corespunde structurii stabilite de Anexa nr. 1 la Legea nr. 100/2017. Autorul omite să completeze unele compartimente, în pofida argumentelor pe care, tot el, le reține în justificarea proiectului. Cu titlu de exemplu, autorul refuză să se expună asupra impactului social al proiectului, deși susține, de o manieră declarativă, că proiectul va avea ca beneficii: asigurarea integrității spațiului informațional și reducerea vulnerabilității la manipulare și propagandă; asigurarea accesului la informații verifice și clare, în special în situații de criză; consolidarea încrederii în instituțiile statului prin comunicare strategică transparentă și unitară; sprijinirea rezilienței sociale și a educației informaționale prin campanii și mesaje publice coordonate; reducerea polarizării sociale generate de campaniile de dezinformare sau acțiunile de manipulare a informațiilor și ingerințelor străine.

Nota informativă corespunde structurii

6. Suficiența argumentării.

În pofida volumului notei de fundamentare, aceasta nu este argumentată suficient. Contrar exigențelor din notele de la Anexa nr. 1 a Legii nr. 100/2017, nota de fundamentare nu conține o descriere clară a obiectivelor urmărite prin adoptarea actului normativ. Nu este clară nici legătură acestora cu situația și problemele abordate. De fapt, nota de fundamentare nu conține decât constatări generale și abstracte, neoferind vreo analiză a situației și problemelor. Nici obiectivele, nici rezultatele scontate nu sunt expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp.

Până la urmă, rămâne neclar motivul pentru care este revăzut locul Centrului pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării prin transferul acestuia de sub control parlamentar în subordinea Președintelui

Republicii Moldova. Or, în cazul în care Centrul, în aproape doi ani de la înființare, nu a reușit să devină funcțional, singurul motiv al eșecului ar fi lipsa de necesitate/utilitate a acestuia.

Argumentarea nu e suficientă

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară şi alte standarde internaţionale.

Nota de fundamentare conține referințe la anumite standarde internaționale, inclusiv legislația UE.

Nota / proiectul conţine referinţe la acquis-ul comunitar

Nota / proiectul nu conţine referinţe la alte standarde internaţionale relevante

8. Fundamentarea economico-financiară.

Proiectul nu este fundamentat financiar, invocându-se că implementarea proiectului nu ar necesita alocări suplimentare de la bugetul de stat.

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare

Nota informativă nu conține fundamentarea economico-financiară

9. Analiza impactului de reglementare.

Nota de fundamentare ar trebui să conțină impactul de reglementare.

Analiza impactului de reglementare a proiectului este necesară

Analiza impactului de reglementare a proiectului nu este suficient argumentată/documentată

10. Analiza ex-ante.

Analiza ex-ante a proiectului nu este necesară

Analiza ex-ante a proiectului nu este suficient argumentată/documentată

III. EVALUAREA DE FOND

11. Stabilirea şi promovarea unor interese / beneficii.

Proiectul conține prevederi care promovează, fără vreo justificare legitimă, interese/beneficii. Ne referim la revizuirea locului Centrului prin transferul acestuia de sub controlul parlamentar în subordinea Președintelui Republicii Moldova. În acest sens, a se vedea obiecțiile și recomandările reținute în Analiza detaliată a prevederilor.

Proiectul promovează interese, beneficii

Promovarea intereselor/beneficiilor se face cu respectarea interesului public

12. Prejudicii aduse prin aplicarea actului.

Promovarea proiectului ar putea genera, fără a respecta interesul public, prejudicii. Proiectul conține prevederi vulnerabile din perspectiva respectării drepturilor omului. În acest sens, a se vedea obiecțiile și recomandările reținute în Analiza detaliată a prevederilor.

La aplicare, proiectul va aduce prejudicii

Prejudicierea intereselor/beneficiilor nu se face cu respectarea interesului public

13. Vulnerabilitatea proiectului din perspectiva drepturilor omului

Așa cum am menționat mai sus, proiectul este vulnerabil din perspectiva respectării drepturilor omului. În acest sens, a se vedea obiecțiile și recomandările reținute în Analiza detaliată a prevederilor.

Proiectul nu respectă drepturile/libertăţile

14. Compatibilitatea proiectului cu prevederile cadrului normativ național

Proiectul conține prevederi incompatibile cu cadrul normativ național, inclusiv Constituția Republicii Moldova. În acest sens, a se vedea obiecțiile și recomandările reținute în Analiza detaliată a prevederilor.

Proiectul este compatibil cadrului normativ naţional

15. Analiza detaliată a prevederilor

Nr. obiecției	Art.	Text	Obiecții	Elemente de coruptibilitate/vulnerabilitate	Recomandări
1	Denumirea proiectului	Lege pentru modificarea unor acte normative	Denumirea proiectului nu corespunde exigențelor tehnicii legislative. În conformitate cu art. 42 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, dacă actul normativ modifică sau abrogă două sau mai multe acte normative ori părți ale acestora, denumirea trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea sau abrogarea unor acte normative, urmată de o paranteză în care se indică laconic obiectul de reglementare al proiectului.	Array	Conformarea denumirii proiectului exigențelor tehnicii legislative – în denumirea proiectului, între paranteze, indicarea laconică a obiectului de reglementare al proiectului.

2	Art. I, pct. 1	În denumirea Legii, precum și pe tot parcursul textului legii, sintagma „Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării” se substituie cu sintagma „Centrul pentru Comunicare Strategică și Contracarare a Dezinformării”	1) Pornind de la definiția cuvântului „parcurs” cuprinsă în DEX, este nepotrivită utilizarea acestuia cu referire la lege. Reținem obiecția pentru tot cuprinsul proiectului. 2) Pornind de la nota de fundamentare, autorul își justifică propunerea prin diferențele semantice între noțiunile „combaterea” și „contracararea”. Potrivit autorului, acțiunile de „combatere” sunt corective și reactive, pe când acțiunile de „contracarare” se referă la prevenirea și educația publicului, având scopul de a diminua impactul dezinformării și de a preveni apariția acesteia. În fapt, în pofida celor declarate de către autor, noțiunile de „combatere” și „contracarare” nu par a fi similare. Acestea sunt noțiuni distincte, care, cu referire la un fenomen infracțional, sunt consacrate normativ și doctrinar. Cu titlu de exemplu, a se vedea Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie, Legea nr. 20/2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice, Legea nr. 50/2012 privind prevenirea și comunicarea criminalității organizate, Legea nr. 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului, Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Prin acțiuni de „contracarare” se înțelege totalitatea acțiunilor de prevenire și combatere a fenomenului infracțional. Acțiunile de prevenire sunt acțiuni specifice cu caracter permanent, întreprinse anticipat de către autoritățile abilitate prin lege, în scopul identificării și înlăturării riscurilor care generează fenomenul infracțional. La acțiuni de prevenire se atribuie acțiunile de informare și relații publice, instruire și educație, perfecționare a cadrului normativ, cooperare	Array	1) Substituirea cuvintelor „pe tot parcursul legii” cu cuvintele „în tot cuprinsul legii”. Reținem recomandarea pentru tot cuprinsul proiectului. 2) Reexaminarea propunerii privind denumirea Centrului. O eventuală denumire ar putea fi - Centrul pentru Comunicare Strategică. Reținem recomandarea pentru art. II și III pct. 1 din proiect. Suplimentar, la art. III pct. 1 - excluderea cuvintelor „în denumirea Hotărârii Parlamentului, precum și”.

3	Art. I pct. 2	Articolul 2 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Centrul este subordonat Președintelui Republicii Moldova”.	1) În corespundere cu art. 77 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova reprezintă statul și este garantul suveranității, independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării. Constituția statuează atribuțiile Președintelui Republicii Moldova în domeniul politicii externe (art. 86) și al apărării (art. 87), precum și alte atribuții (art. 88). Printre aceste atribuții nu se regăsesc expres atribuții care ar ține de domeniul de competență a Centrului. Potrivit art art. 87 alin. (4) din Constituție, Președintele Republicii Moldova poate lua și alte măsuri pentru asigurarea securității naționale și a ordinii publice, în limitele și în condițiile legii. Însă, în opinia noastră, pornind de la locul prevederilor citate în textul Constituției, acestea țin, în exclusivitate, de domeniul apărării, în calitatea Președintelui Republicii Moldova de comandant suprem al forțelor armate. Astfel, eventuala subordonare a Centrului Președintelui Republicii Moldova ar exceda limitele de competențe ale acestuia, afectând echilibrul celor trei puteri în stat. 2) În conformitate cu art. 2 din Legea nr. 242/2023, Centrul este autoritate administrativă autonomă față de alte persoane juridice de drept public sau privat, precum și față de persoanele fizice, funcționând la nivel național ca structură unică. Subordonarea Centrului vreunei puteri ar prejudicia principiile independenței, imparțialități și neutralității politice, care ar trebui garantate în virtutea art. 5 lit. b), c) și f) din Legea nr. 242/2023. Acest efect devine și mai probabil, având în vedere că, potrivit art. I pct. 9 din proiect, se propune excluderea procedurilor de concurs în numirea directorului Centrului. Astfel, Președintele Republicii Moldova va numi directorul Centrului la propria discreție. Mai mult, prin art. I pct. 13 din	Array	1) Excluderea prevederilor. 2) Reținem recomandarea și pentru art. I pct. 3 (în partea ce ține de referințele la decretele Președintelui Republicii Moldova), pct. 9, pct. 10 (în partea ce ține de excluderea alin. (5) și redacția propusă a alin. (6) din art. 12 din Legea nr. 242/2023), pct. 11, 13-14, dar și pentru art. IV din proiect.

4	Art. I pct. 3	Articolul 3 va avea următorul cuprins: „Centrul își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Legea securității statului, prezenta lege, Strategia securității naționale, decretele Președintelui Republicii Moldova, alte acte normative, precum și cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.”	1) Pornind de la esența exigențelor prevăzute de art. 42 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, numărul de ordine și anul adoptării sunt elementele de identificare ale unui act normativ și fac parte din denumirea acestuia. În speță, denumirea actelor normative, la care se face trimitere, trebuie să includă și numărul de ordine, dar și anul adoptării. 2) Referința la Strategia securității naționale este neavenită. Or, în sensul art. alin. (1) din Legea nr. 100/2017, documentele de politici nu sunt acte normative. Astfel, ele nu pot întemeia/legitima activitatea unei autorități. De altfel, potrivit art. 55 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, într-un act normativ, nu se admite trimiterea la un act normativ de nivel inferior. Strategia securității naționale a Republicii Moldova a fost aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 391/2023.	Array	1) Specificarea numărului de ordine și anului adoptării în denumirile actelor normative, la care se face trimitere. 2) Excluderea cuvintelor „Strategia securității naționale”.

5	Art. I pct. 4	Articolul 4, la noțiunea de comunicare strategică, sintagma „obiectivele strategice ale autorității și ale statului” se substituie cu „interesele naționale și obiectivele naționale de securitate”; Definiția „acțiuni de manipulare a informațiilor și ingerințe străine” se expune în următoarea redacție: „acțiuni de manipulare a informațiilor și ingerințe străine - un model de comportament manipulator, desfășurat în mod intenționat și coordonat, care amenință, or are potențialul de a avea impact negativ asupra valorilor, procedurilor și proceselor politice, promovat de actori statali sau nonstatali, inclusiv de intermediari din interiorul sau exteriorul statului și care sunt de natură să cauzeze prejudicii securității, intereselor naționale sau obiectivelor naționale de securitate. „informații de securitate sensibile - informații protejate, a căror divulgare neautorizată sau scurgere este de natură să aducă atingere intereselor securității naționale, accesul către informațiile respective fiind restricționat și fiind acordat în baza principiului „nevoia de a cunoaște”, adică este acordat doar persoanelor care au nevoie de informațiile respective pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu”. rezilienţă societală - capacitatea comunităților de a absorbi în mod flexibil	1) Proiectul nu specifică completarea art. 4 din Legea nr. 242/2023 cu noțiunile „informații de securitate sensibile” și „rezilienţă societală”. 2) Cu referire la texul prevederilor, acesta nu corespunde exigențelor tehnicii legislative. În conformitate cu art. 54 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a exclude orice echivoc. Într-o frază se exprimă o singură idee. Noțiunea se redă prin termenul respectiv, evitându-se definiția acesteia sau utilizarea frazeologică. Se operează cu noțiunea „ingerințe străine”, noțiune care nu este definită normativ. În cazul noțiunilor „interese naționale” și „obiective naționale de securitate” nu se face nicio trimitere la vreun act normativ care le-ar specifica. Noțiunile vagi și confuze, prin restricții neîntemeiate, ar putea limita/încălca drepturile omului, inclusiv dreptul de fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle (art. 23 alin. (2) din Constituție). Reținem obiecțiile și pentru art. I pct. 5 și 6 din proiect.	Array	Conformarea prevederilor exigențelor tehnicii legislative.

6	Art. I pct. 7	Articolul 9 se completează cu lit. c/1) în următoarea redacție: „c/1) să stabilească mecanismul privind protecția, gestionarea și acordarea accesului la informațiile de securitate sensibilă.”	1) Investirea Centrului cu competența de a stabili mecanismul privind protecția, gestionarea și acordarea accesului la informațiile de securitate sensibilă este nejustificată. În conformitate cu art. 34 din Constituție, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal. Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională. În dezvoltarea acestor norme, Constituția, în art. 54, prevede condițiile de restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților. Potrivit normelor citate, nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgătii informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Restrângerea trbuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății. Astfel, limitarea/restricționarea dreptului la informație în baza unui act normativ departamental nu răspunde exigențelor Constituției. 2) Prevederile nu corespund nici legii cadru în domeniu – Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public. Legea nr. 148/2023, în	Array	Excluderea prevederilor din proiect.

7	Art. I pct. 8	Articolul 10 lit. c) sintagma „Consiliului Centrului” se exclude, în alineatul se completează cu sintagma „Consiliului Suprem de Securitate”.	1) Textul normelor trebuie redactat astfel încât să fie clară intenția autorului. Pentru a corespunde acesteia, din câte înțelegem, ar fi necesară substituirea sintagmei „Consiliului Centrului” cu sintagma „Consiliului Suprem de Securitate”. 2) Prin propunere, autorul ignoră o altă propunere a sa – de a oferi Consiliului consultativ de pe lângă Centru atribuția de a examina și prezenta „opinii, la solicitare, de îmbunătățire a Planului de activitate, rapoartelor sau a recomandărilor” (a se vedea art. I pct. 12 – redacția propusă a art. 14 din Legea nr. 242/2023). În cel din urmă caz, dacă prin „rapoarte” se au în vedere rapoartele de activitate ale Centrului, Consiliul Centrului va fi în imposibilitatea să le examineze atât timp cât acestea nu li se prezintă.	Array	Reexaminarea prevederilor.
8	Art. I pct. 10	La art. 12, în denumirea articolului, precum și în textul acestuia sintagma „director adjunct” se exclude.	Ar fi important de stabilit, prin lege, cine exercită atribuțiile directorului Centrului în lipsa acestuia. Altfel, orice delegare a acestora ar fi neîntemeiată.	Array	Completarea cu norme care ar concretiza cine exercită atribuțiile directorului Centrului în lipsa acestuia.

9	Art. I pct. 12	Prevederi ce țin de Consiliul consultativ de pe lângă Centru.	1) Prevederile necesită o revizuire esențială, acestea necorespunzând exigențelor de limbaj, ortografie și punctuație, solicitate prin art. 54 din Legea nr. 100/2017. 2) Autorul, în reglementarea statutului Consiliului, nu este explicit în partea ce ține de hotărârile acestuia. Se operează cu termenul „decizii”, nespecificându-se cazurile în care acestea se adoptă. 3) Modul de constituire a Consiliului este unul discreționar atât timp cât este redactat cu utilizarea formulelor „pot fi incluși” sau „poate fi numită”. 4) Nu este specificat numărul membrilor Consiliului, dar nici nu este clară procedura, inclusiv condițiile, de propunere/desemnare a acestora. Formulările generale, cum ar fi „funcționari de demnitate publică a căror activitate a contribuit la promovarea valorilor supreme”, „personalități cu activitate profesională notorie recunoscută în societate și mediul profesional”, „reprezentanți ai partenerilor strategici și de dezvoltare” sau „specialiști/experți cu experiență și activitate notorie în domeniul comunicării publice, securitate și apărare, administrație publică, relații internaționale, evaluarea și managementul riscului, științe sociale, tehnologii informaționale, în alte domenii conexe”, sunt într-atât de vagi încât își pierd utilitatea normativă. Reținem obiecția și pentru condiția de a avea „studii superioare relevante pentru activitatea Centrului”, impusă prin redacția propusă a alin. (7) lit. c) a art. 14 din Legea nr. 242/2023. 5) Normele conțin formulări declarative și neavenite pentru un act normativ, profanând esența prevederilor. Cu titlu de exemplu – „calitatea de membru al Consiliului „presupune o înaltă responsabilitate civică”. 6) Se propune extinderea, asupra membrilor Consiliului, a prevederilor Legii nr. 271/2008 privind verificarea	Array	Reexaminarea prevederilor în sensul obiecțiilor formulate.

IV. CONCLUZII

Prin proiect se propune modificarea: Legii nr. 242/2023 privind Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării și privind modificarea unor acte normative; Legii securității statului nr. 618/1995; Hotărârii Parlamentului, nr. 416/2023 privind aprobarea Concepției de comunicare strategică și contracarare a dezinformării, a acțiunilor de manipulare a informației și a ingerințelor străine pentru anii 2024-2028; Hotărârii Parlamentului nr. 417/2023 privind aprobarea structurii și a efectivului-limită ale Centrului pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării.

Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin art. 23 alin. (1) și (2), prevede că proiectele actelor normative sunt elaborate de către autoritățile publice abilitate să le inițieze, conform programelor și planurilor aprobate în modul stabilit de lege, precum și la solicitarea Parlamentului, a Președintelui Republicii Moldova, a Guvernului sau din inițiativa proprie, în modul stabilit de lege. Subiecții care pot iniția elaborarea proiectelor de acte normative, ar urma s-o facă în limitele competenței și în conformitate cu atribuțiile și domeniul de activitate ale acestora. Proiectul ține de domeniul securității naționale, care, în virtutea art. 4 lit. k) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, este unul din domeniile de activitate ale Guvernului. Proiectele de genul celui supus expertizei trebuie promovate nu prin intermediul deputaților, ci prin intermediul Guvernului. În așa fel, s-ar asigura transparența în elaborarea și promovarea proiectului, dar și calitatea acestuia.

Autorul nu a informat publicul referitor la inițierea elaborării deciziei. În așa fel, au fost ignorate prevederile art. 8 lit. a) și art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. La fel, este de reținut că termenul fixat pentru prezentarea recomandărilor este mai mic decât cel prevăzut de pct. 7.2. din Platforma de dialog și participare civică la procesul decizional al Parlamentului, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 149/2023, dar și decât cel prevăzut de art. 12 alin. (2) din Legea nr. 239/2008.

Structura notei de fundamentare corespunde structurii stabilite de Anexa nr. 1 la Legea nr. 100/2017, însă autorul omite să completeze unele compartimente, în pofida argumentelor pe care, tot el, le reține în justificarea proiectului. Cu titlu de exemplu, autorul refuză să se expună asupra impactului social al proiectului, deși susține, de o manieră declarativă, că proiectul va avea ca beneficii: asigurarea integrității spațiului informațional și reducerea vulnerabilității la manipulare și propagandă; asigurarea accesului la informații verifice și clare, în special în situații de criză; consolidarea încrederii în instituțiile statului prin comunicare strategică transparentă și unitară; sprijinirea rezilienței sociale și a educației informaționale prin campanii și mesaje publice coordonate; reducerea polarizării sociale generate de campaniile de dezinformare sau acțiunile de manipulare a informațiilor și ingerințelor străine.

În pofida volumului notei de fundamentare, aceasta nu este argumentată suficient. Contrar exigențelor din notele de la Anexa nr. 1 a Legii nr. 100/2017, nota de fundamentare nu conține o descriere clară a obiectivelor urmărite prin adoptarea actului normativ. Nu este clară nici legătură acestora cu situația și problemele abordate. De fapt, nota de fundamentare nu conține decât constatări generale și abstracte, neoferind vreo analiză a situației și problemelor. Nici obiectivele, nici rezultatele scontate nu sunt expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp. Până la urmă, rămâne neclar motivul pentru care este revăzut locul Centrului pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării prin transferul acestuia de sub control parlamentar în subordinea Președintelui Republicii Moldova. Or, în cazul în care Centrul, în aproape doi ani de la înființare, nu a reușit să devină funcțional, singurul motiv al eșecului ar fi lipsa de necesitate/utilitate a acestuia.

Proiectul conține prevederi care promovează, fără vreo justificare legitimă, interese/beneficii. Ne referim la revizuirea locului Centrului prin transferul acestuia de sub controlul parlamentar în subordinea Președintelui

Republicii Moldova.

Promovarea proiectului ar putea genera, fără a respecta interesul public, prejudicii. Proiectul conține prevederi vulnerabile din perspectiva respectării drepturilor omului. Ne referim, în special, la delegarea Centrului a competenței de a stabili mecanismul privind protecția, gestionarea și acordarea accesului la informațiile de securitate sensibile.

Totodată, proiectul conține prevederi incompatibile cu cadrul normativ, inclusiv Constituția Republicii Moldova.

În general, proiectul necesită o revizuire esențială. Prevederile proiectului, în buna parte, nu corespunde exigențelor tehnicii legislative, fiind identificate multiple elemente de coruptibilitate și vulnerabilitate. Raportul conține o analiză detaliată a prevederilor, fiind specificate obiecțiile și recomandările reținute în privința acestora.